

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Bonciucov Igor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-468/24)

NR. PIGD 2-23062305-01-3ra-30052024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: G. Cazacu,
Instanța de apel : V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru,

4 decembrie 2024

Texul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 2 mai 2023, Bonciucov Igor a depus acțiune împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica nr. 94/2023/46539 din 27 martie 2023, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 760 din 11 aprilie 2023 la cererea prealabilă, obligarea stabilirii, calculării pensiei pentru vechime în muncă în beneficiul reclamantului conform certificatului eliberat de Inspectoratul General al Poliției, Direcția de poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-753149 din 17 ianuarie 2023, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

2. În motivare acțiunii, a invocat că, a activat în organele afacerilor interne de la 23 ianuarie 1995 și până la 23 decembrie 1996, 5 august 2005-2 ianuarie 2023, fapt probat prin Certificatul nr.34/20-7531 49 din 17.01.2023 eliberat de DP Chișinău.

3. Cu actele menționate s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica. Prin decizia nr.94/2023/46539 din 27 martie 2023, s-a respins cererii în stabilirea și achitarea pensiei. Susține reclamantul că, ulterior s-a, adresat cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale și la 11 aprilie 2023 prin răspunsul nr.760/23 solicitarea a fost respinsă.

4. Considerând răspunsul și decizia neîntemeiate și nefondate și pasibile de a fi declarate ilegale solicită instanței satisfacerea cerințelor înainte în acțiune, or în perioadele (09.04.2010-31.01.2014; 12.02.2016-01.09.2016; 08.02.2021- 2 02.01.2023), reclamantul a activat în calitate de polițist al batalionului Special de Escortă și Pază deținuți.

5. Prin urmare declară că, cu referire la interesul public în discuție, punând în balanță interesul statului de a stabili anumite termene de apariție, exercitare sau apărare a drepturilor civile în scopul asigurării certitudinii juridice, pe de o parte, și dreptul cetățenilor de a primi integral pe parcursul întregii vieții pensia stabilită în condițiile legii, aceasta fiind, de regulă, sursa lor primară de existență, pe de altă parte, Curtea constată că acesta din urmă prevalează.

6. Prin hotărârea din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea.

7. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica nr. 94/2023/46539 din 27.03.2023 privind respingerea cererii în stabilire pensiei. S-a anulat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 760 din 11.04.2023, asupra cererii prealabile. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a stabili și achita în beneficiul reclamantului Igor Bonciucov pensia pentru vechime în muncă conform certificatului eliberat de Inspectoratul General al Poliției, Direcția de poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-753149 din 17.01.2023 cu încasarea majorărilor stabilite conform legii.

8. S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul reclamantului Igor Bonciucov cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6000 (șase mii) lei.

9. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 iunie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat, ulterior motivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 iunie 2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

10. Prin decizia din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

11. În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că, potrivit certificatului Inspectoratului General al Poliției, Direcția de poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-753149 din 17.01.2023 vechimea în muncă a lui Igor Bonciucov în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru stabilirea pensiei constituie 25 ani, 10 luni și 25 zile.

12. A reținut că, Bonciucov Igor întrunește condițiile menționate, iar subdiviziunile în care a activat și se discută în prezenta cauză pentru perioada de la 09.04.2010 până la 31.01.2014; de la 12.02.2016 până la 01.09.2016 și de la 08.02.2021 până la 02.01.2023 în cadrul subdiviziunilor al Batalionului Detenție și Escortă, cad sub incidența prevederilor pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și urmează a fi calculată cu avantaje (2:1).

13. Instanța de apel a conchis că, pretențiile înaintate de reclamant sunt întemeiate, iar instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a fi admisă acțiunea și a constatat ca ilegal refuzul autorității publice și a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil în privința lui Bonciucov Igor prin care să dispună stabilirea și achitarea pensiei pentru vechime în serviciu lui Igor Bonciucov în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, luându-se în considerare certificatului eliberat de Inspectoratul General al Poliției, Direcția de poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-753149 din

17.01.2023, or acesta întrunește condițiile art.13 a Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, adică vechimea necesară în muncă de 25 ani 10 luni 25 zile, ce permite dreptul la pensie.

14. La 22 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

15. În motivarea recursului a susținut că, soluția instanței de apel este eronată.

16. În opinia recurentului, activitatea lui Bonciucov Igor, nu se încadrează în art.8 pct. d) al hotărârii Guvernului nr.78/1994.

17. Instanța de apel a interpretat în mod eronat normele de drept material pertinente speței, fapt ce a succedat emiterea unei soluții greșite și neîntemeiate.

18. Activitatea intimatului, nu poate fi raportată la prevederile pct.8 a Hotărârii Guvernului nr.78/1994 precum invocă intimatul, deoarece acesta a activat în cadru serviciului de gardă al izolatorului de detenție provizorie, activitate ce nu urmează a fi calculată cu avantaje.

19. Perioadele de activitate civilă unde lipsește plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, nu se includ în calculul vechimii în muncă.

20. În opinia recurentului decizia instanței de apel este nemotivată, ca urmare a neelucidării tuturor circumstanțelor importante speței și aplicarea eronată a normelor relevante speței.

21. Prin referința depusă la 3 iunie 2024, intimatul a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

23. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

24. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

”(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

25. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

”(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 27 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.124).

27. Cererea de recurs a fost depusă anterior, la data de 22 mai 2024. Astfel, că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

28. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

29. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz,

hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

30. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

31. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Frolov Cristina, reprezentată de avocatul Ion Popa, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

34. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

35. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

37. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

38. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

39. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc